

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ЗАА-2024/128/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Улиастай сум
2025 он

Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газрын
дарга, тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа

Утас: 99993365

Цахим хаяг: Bat-Undraa@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Болдбаатар

Утас: 99105506

Цахим хаяг: Boldbaatarakh@audit.gov.mn

“Хаан соёмбо аудит” ХХК-ийн гэрээт аудитор
Ж.Буянтогтох

Утас: 9904 2814

Цахим хаяг: buyanaa99042824@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

---

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	4
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	5
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	6
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	7
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	8
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	8
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	10
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт	11
4. Аудитын тайлан.....	13
4.1 Ерөнхий зүйл	13
4.2 Материаллаг байдал	14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....	14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	14
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	16
5. Аудитын илрүүлэлт	16
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл	

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

**ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

81090 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12
И-мэйл: zavkhan@audit.gov.mn

ТОСОНЦЭНГЭЛ СУМЫН
ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН
НЭГДҮГЭЭР СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ Б.ЦЭРЭННАДМИД-Д

2025.02.11 № 46
тгнай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын нэгдүгээр сургуулийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын нэгдүгээр сургуулийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын нэгдүгээр сургууль нь 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 8 зорилтын хүрээнд 74 ажил гүйцэтгэхээр төлөвлөж, хэрэгжилт 96 хувьтай байна. Тухайлбал: Сургуулийн нэгдсэн үйл ажиллагаа, Сургалтын хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг чанаржуулах, сурагчдын суралцах хүсэл зорилгыг нэмэгдүүлэх, хандлага төлөвшлийг сайжруулах зорилгоор "Сургуулийн менежментийг сайжруулах-Шинэ Монгол" төслийг амжилттай хэрэгжүүлэн, төслийн шалгаруулалтаар 1 дүгээр байрт шалгарч, дараагийн шатны 20 сургуулийн нэгээр шалгарсан байна.

Аудитын гол асуудал

Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын нэгдүгээр сургуулийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд дүгнэлт өгөх аудитаар дотуур байрны хүүхдийн хоол, үдийн цайны материалыг 519.5 мянган төгрөгөөр илүү олгосон байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын нэгдүгээр сургуульд 2024 онд улсын

D/disk/Албан бичиг/Дүгнэлт-2025

812507074

хөрөнгө оруулалтаар 387,006.6 мянган төгрөгийн төсөвт өртөгтэй "Хөл бөмбөг"-талбайг "Зост өргөө" ХХК-ийн барилга угсралтын ажил гүйцэтгэх гэрээний дагуу гүйцэтгэсэн байна. Мөн аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 45,000.0 мянган төгрөгийн "Grand starex" автобусыг хүлээн авч, данс бүртгэлд тусгасан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

ДАНС	Үзүүлэлт	ҮЛДЭГДЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	229,741,365.20	256,203,455.60
1	МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ	141,699,764.50	123,733,209.90
31	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	141,699,764.50	123,733,209.90
312	Төгрөг	141,699,764.50	123,733,209.90
3121	Төрийн сангийн харилцах	141,699,764.50	123,733,209.90
31211	БАРАА МАТЕРИАЛ	88,041,600.70	132,470,245.70
35	Түүхий эд материал	27,466,208.10	68,742,543.10
351	Тусгай зориулалттай материал	26,383,474.00	67,329,809.00
35110	Эм боох материал	1,082,734.10	1,412,734.10
35130	Хангамжийн материал	60,575,392.60	63,727,702.60
354	Бичиг хэргийн материал	969,800.00	969,800.00
35410	Аж ахуйн материал	6,903,340.00	6,903,340.00
35420	Түлш шатах тослох материал	0.11	0.11
35440	Барилгын засварын материал	3,989,200.00	3,989,200.00
35450	Хүнсний материал	1,078,000.00	837,060.00
35460	Бусад хангамжийн материал	47,635,052.49	51,028,302.49
35470	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,359,703,183.44	4,990,612,999.41
2	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4,359,703,183.44	4,990,612,999.41
39	Биет хөрөнгө	3,601,910,683.44	4,228,318,143.15
392	Барилга, байгууламж	3,734,053,365.59	4,110,555,318.59
39201	Хуримтлагдсан элэгдэл	(717,136,740.84)	(864,018,601.09)
39202	Авто тээврийн хэрэгсэл	13,500,000.00	58,500,000.00
39203	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,700,000.00)	(5,175,000.00)
39204	Машин, тоног төхөөрөмж	548,957,488.71	853,065,354.31
39205	Хуримтлагдсан элэгдэл	(250,948,630.83)	(305,434,833.58)
39206	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	339,256,927.25	320,950,750.86
39207	Хуримтлагдсан элэгдэл	(168,625,318.88)	(88,223,181.55)
39208	Бусад үндсэн хөрөнгө	48,500,725.00	65,380,824.60
39214	Хуримтлагдсан элэгдэл	(30,104,069.22)	(4,439,425.65)
39215	Номын фонд	87,156,936.66	87,156,936.66
39217	Биет бус хөрөнгө	757,792,500.00	762,294,856.26
393	Програм хангамж	2,549,500.00	7,657,525.00
39301	Хасагдуулга	(1,489,500.00)	(2,095,168.74)
39302	Бусад биет бус хөрөнгө	756,732,500.00	756,732,500.00
39303	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,589,444,548.64	5,246,816,455.01
3	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	0.00	69,454,429.99
4	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	69,454,429.99
41	Өглөг	0.00	69,454,429.99
413	Ажиллагчидтай холбогдсон өглөг	0.00	-
41310	Бусад өглөг	(0.00)	69,454,429.99
4136	Байгууллагад төлөх өглөг	(0.00)	69,454,429.99
41361	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	4,589,444,548.64	5,177,362,025.02
5	Засгийн газрын хувь оролцоо	4,589,444,548.64	5,177,362,025.02
51	Засгийн газрын оруулсан капитал /ЗГСан/ орон нутгийн сан	2,646,236,575.80	2,646,236,575.80

511	Өмч: -Төрийн өмч	2,646,236,575.80	2,646,236,575.80
51101	Хуримтлагдсан үр дүн	996,368,343.34	1,584,285,819.72
512	Өмнөх үеийн үр дүн	628,125,856.63	1,584,285,819.72
51210	Тайлант үеийн үр дүн		587,917,476.38
51220	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	946,839,629.50	946,839,629.50
51300	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	4,589,444,548.64	5,246,816,455.01

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

ДАНС	Үзүүлэлт	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,860,565,943.65	4,982,384,240.20
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	432,787,706.15	865,865,540.20
120	Нийтлэг татварын бус орлого	432,787,706.15	865,865,540.20
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	432,787,706.15	865,865,540.20
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	507,400.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	118,000.00	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгө	428,897,458.15	824,811,805.20
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материал	3,772,248.00	40,546,335.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,427,778,237.50	4,116,518,700.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,005,041,200.00	3,664,679,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,005,041,200.00	3,664,679,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	16,438,337.50	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	16,438,337.50	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	406,298,700.00	451,839,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	406,298,700.00	451,839,300.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	3,492,323,456.94	4,394,466,763.82
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,492,323,456.94	4,394,466,763.82
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,338,940,856.94	4,274,626,145.94
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,233,147,277.00	2,888,965,582.00
210101	Цалин	1,356,594,224.00	1,751,116,890.00
210102	Нэмэгдэл цалин	748,860,635.00	967,068,726.40
210104	Урамшуулал	127,692,418.00	170,779,965.60
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	276,724,575.00	362,280,388.00
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	188,370,475.00	246,350,160.00
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	22,143,532.00	28,982,206.00
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	17,714,965.00	14,491,504.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	4,406,930.00	14,491,504.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	44,088,673.00	57,965,014.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	404,934,700.00	439,926,134.12
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	31,016,204.00	31,614,035.08
210302	Түлш, халаалтын зардал	356,253,431.00	375,006,299.04
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	17,665,065.00	33,305,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	17,958,360.00	26,025,420.60
210401	Бичиг хэргийн материал	1,831,100.00	3,509,500.00
210402	Тээвэр, шатахууны зардал	8,081,160.00	15,056,120.60
210406	Бага үнэ түргэн элэгдэл зүйлс	5,203,050.00	7,459,800.00
210408	Бараа материал актасны зардал	2,843,050.00	-

2105	Нормативт зардал	83,787,880.00	90,145,880.00
210501	Эм	245,690.00	2,172,070.00
210502	Хоол	83,542,190.00	87,973,810.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,500,000.00	11,913,048.00
210604	Урсгал засвар	4,500,000.00	11,913,048.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11,752,300.00	-
210702	Дотоод томилолтын зардал	11,752,300.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	20,087,400.00	60,029,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,173,300.00	507,400.00
210806	Мэдээллийн технологийн үйлчилгээний хөлс	13,914,100.00	59,521,600.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	286,048,364.94	395,340,693.22
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,004,944.00	62,210,196.99
210902	Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	20,871,100.00	24,492,440.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	239,172,320.94	308,638,056.23
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	153,382,600.00	119,840,617.88
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	153,382,600.00	119,840,500.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	117,206,100.00	119,840,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	36,176,500.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	117.88
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	117.88
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)	368,242,486.71	587,917,476.38
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	-	0.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	0.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VI=IV-V)	-	(0.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (VII=III+VI)	368,242,486.71	587,917,476.38

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	4,117,026,100.00	4,117,026,100.00
1	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	507,400.00	507,400.00
12	Нийтлэг татварын бус орлого	507,400.00	507,400.00
120	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	507,400.00	507,400.00
120004	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	507,400.00	507,400.00
1200041	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,116,518,700.00	4,116,518,700.00
IIII	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,664,679,400.00	3,664,679,400.00
1310	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,664,679,400.00	3,664,679,400.00
131001	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	451,839,300.00	451,839,300.00
1320	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	451,839,300.00	451,839,300.00
132001	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	4,084,004,335.60	4,084,004,335.60
2	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,084,004,335.60	4,084,004,335.60
21	БАРАА АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,960,770,467.72	3,960,770,467.72
210	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,888,965,582.00	2,888,965,582.00
2101	Үндсэн цалин	1,751,116,890.00	1,751,116,890.00
210101	Нэмэгдэл	967,068,726.40	967,068,726.40

210102	Үр дүнгийн урамшуулал	170,779,965.60	170,779,965.60
210104	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	362,280,388.00	362,280,388.00
2102	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	246,350,160.00	246,350,160.00
210201	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	28,982,206.00	28,982,206.00
210202	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	14,491,504.00	14,491,504.00
210203	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	14,491,504.00	14,491,504.00
210204	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	57,965,014.00	57,965,014.00
210205	Байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал	439,926,134.12	439,926,134.12
2103	Гэрэл цахилгааны зардал	31,614,035.08	31,614,035.08
210301	Түлш, халаалтын зардал	375,006,299.04	375,006,299.04
210302	Цэвэр, бохир усны зардал	33,305,800.00	33,305,800.00
210303	Нормативт зардал	87,732,870.00	87,732,870.00
2105	Хоол, хүнс	87,732,870.00	87,732,870.00
210502	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,913,048.00	11,913,048.00
2106	Урсгал засвар	11,913,048.00	11,913,048.00
210604	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	60,029,000.00	60,029,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	507,400.00	507,400.00
210801	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	59,521,600.00	59,521,600.00
210806	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	109,923,445.60	109,923,445.60
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	85,031,005.60	85,031,005.60
210901	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	24,892,440.00	24,892,440.00
210902	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	123,233,867.88	123,233,867.88
213	Бусад урсгал шилжүүлэг	123,233,750.00	123,233,750.00
2132	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж урамшуулал	123,233,750.00	123,233,750.00
213205	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	117.88	117.88
2134	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	117.88	117.88
213403	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	33,021,764.40	33,021,764.40
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	50,988,319.00	50,988,319.00
5	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	50,988,319.00	50,988,319.00
22	Дотоод эх үүсвэрээр	50,988,319.00	50,988,319.00
2200	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	50,988,319.00	50,988,319.00
225106	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(50,988,319.00)	(50,988,319.00)
	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(17,966,554.60)	(17,966,554.60)
8	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	141,699,764.50	141,699,764.50
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	123,733,209.90	123,733,209.90

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31		/төгрөгөөр/			
	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2	2023 оны 1-р сарын 1-ээрх үлдэгдэл	1,275,041,075.80	23,132,840.00	3,364,551,553.30	4,662,725,469.10

4	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,275,041,075.80	23,132,840.00	3,364,551,553.30	4,662,725,469.10
8	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/			(218,771,526.40)	(218,771,526.40)
9	2023 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	2,646,236,575.80	946,839,629.50	996,368,343.30	4,589,444,548.60
10	2023 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	2,646,236,575.80	946,839,629.50	996,368,343.30	4,589,444,548.60
12	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,646,236,575.80	946,839,629.50	996,368,343.30	4,589,444,548.60
17	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/			587,917,476.30	587,917,476.30
18	2024 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	2,646,236,575.80	946,839,629.50	1,584,285,819.70	5,177,362,025.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ДҮН
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	141,699,764.50	(141,699,764.50)
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,805,533,400.00	3,683,153,354.60	122,380,045.40
3	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,805,533,400.00	3,683,153,354.60	122,380,045.40
4	Бараа, үйлчилгээний зардал	3,682,299,500.00	3,559,919,604.60	122,379,895.40
5	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,990,291,800.00	2,888,965,582.00	101,326,218.00
6	Үндсэн цалин	1,886,343,900.00	1,751,116,890.00	135,227,010.00
7	Нэмэгдэл	974,650,300.00	967,068,726.40	7,581,573.60
9	Урамшуулал	129,297,600.00	170,779,965.60	(41,482,365.60)
11	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	373,786,700.00	362,280,388.00	11,506,312.00
12	Тэтгэврийн даатгал	254,174,800.00	246,350,160.00	7,824,640.00
13	Тэтгэмжийн даатгал	29,902,900.00	28,982,206.00	920,694.00
14	ҮОМШӨ ний даатгал	14,951,600.00	14,491,504.00	460,096.00
15	Ажилгүйдлийн даатгал	14,951,600.00	14,491,504.00	460,096.00
16	Эрүүл мэндийн даатгал	59,805,800.00	57,965,014.00	1,840,786.00
30	Нормативт зардал	94,888,200.00	87,732,870.00	7,155,330.00
32	Хоол, хүнс	94,888,200.00	87,732,870.00	7,155,330.00
43	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	61,502,800.00	61,502,800.00	-
44	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	507,400.00	507,400.00	-
49	Мэдээллийн технологийн зардал	60,995,400.00	60,995,400.00	-
53	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	161,830,000.00	159,437,964.60	2,392,035.40

54	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	136,936,800.00	134,545,524.60	2,391,275.40
55	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	24,893,200.00	24,892,440.00	760.00
66	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	123,233,900.00	123,233,750.00	150.00
70	Бусад урсгал шилжүүлэг	123,233,900.00	123,233,750.00	150.00
74	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, дэмжлэг	123,233,900.00	123,233,750.00	150.00
97	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,665,186,800.00	3,665,186,800.00	-
98	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	3,664,679,400.00	3,664,679,400.00	-
99	Улсын төсвөөс санхүүжих	3,664,679,400.00	3,664,679,400.00	-
120	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	507,400.00	507,400.00	-
125	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажилагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	507,400.00	507,400.00	-
127	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	141,699,764.50	(141,699,764.50)
128	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	123,733,209.90	(123,733,209.90)

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Дүн
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	451,839,300.00	451,839,182.12	117.88
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	451,839,300.00	451,839,182.12	117.88
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	451,839,300.00	451,839,182.12	117.88
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	439,926,200.00	439,926,134.12	65.88
210301	Гэрэл цахилгаан	30,328,500.00	31,614,035.08	-1,285,535.08
210302	Түлш, халаалт	372,843,700.00	375,006,299.04	-2,162,599.04
210303	Цэвэр, бохир ус	36,754,000.00	33,305,800.00	3,448,200.00
2106	Эд хогшил худалдан авах	11,913,100.00	11,913,048.00	52
210604	Урсгал засвар	11,913,100.00	11,913,048.00	52
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	451,839,300.00	451,839,300.00	-
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	451,839,300.00	451,839,300.00	-
132001	Орон нутгийн төсвөөс	451,839,300.00	451,839,300.00	-

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургуулийн үйл ажиллагааны чиглэл: Хүүхэд бүрийн сурч хөгжих, эрүүл зөв амьдрах дадал, үйлийг дэмжих, суралцахад тулгарч буй бэрхшээлийг арилгаж, суралцах тэгш боломжийг бүрдүүлэн, хичээл сургалтын үйл ажиллагаанд бүх талын хамтын оролцоог дэмжих, багш ажилтны ёс зүй, өөрийн удирдлагатай суралцахуй, багшлахуйг эрхэмлэн хөгжүүлэх замаар сургалт, үйл ажиллагааны чанарт ахиц гаргахаар зорилго тавин ажиллаж байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургуулийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль:

1. Боловсролын ерөнхий хууль
2. Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль
3. Төрийн албаны тухай хууль
4. Төсвийн тухай хууль
5. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
6. Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль
7. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
8. Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хууль
9. Хөдөлмөрийн тухай хууль
10. Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль
11. Шилэн дансны тухай хууль
12. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын дотоод хяналтын талаар: Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна гэж үзлээ.

Тус сургууль нь дотоод хяналтын нэгжгүй бөгөөд Санхүүгийн өдөр тутмын ажил гүйлгээнд байгууллагын дарга, санхүүгийн ажилтан төрийн сангийн мэргэжилтэн нар хяналтыг хийж байна.

Дотоод хяналтын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэж, Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.4, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан иж бүрдлийн дагуу бэлтгэж толилуулсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг мөнгөн сууриар бэлтгэж, Төсвийн тухай хуулийн 54.5 дахь заалтын дагуу иж бүрэн гаргаж ирүүлсэн.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгө өмнөх оноос 657,371.9 мянган төгрөгөөр буюу 14.3 хувиар өссөн.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Авлага			
Бараа материал	88,041.6	132,470.2	44,428.6
Үндсэн хөрөнгө	4,359,703.1	4,990,612.9	630,909.8
Нийт хөрөнгө	4,589,444.5	5,246,816.4	657,371.9
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	2,646,236.5	2,646,236.5	0
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	4,589,444.5	5,246,816.4	657,371.9

Санхүүгийн тайлангийн тодруулгыг мөнгөн хөрөнгө, үндсэн хөрөнгө, авлага, бараа материал, өр төлбөр гэсэн данс бүрээр холбогдох журам, зааврын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайланд онд:

Авлагын үлдэгдэлгүй, бараа материалын эхний үлдэгдэл 88,041.6 мянган төгрөг, төсвийн хөрөнгөөр 348,493.1 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч, хандив тусламжаар 40,546.3 мянган төгрөгийн бараа материал үнэ төлбөргүйгээр нэмэгдэж, 344,611.0 мянган төгрөгийн бараа материал зарцуулж, эцсийн үлдэгдэл 132,470.2 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 44,428.6 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Үндсэн хөрөнгийн хувьд 501,742.7 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч, 363,456.9 мянган төгрөгийн бусад тоног төхөөрөмжийг орлогод авч, 49,813.6 мянган төгрөгийн хөрөнгийг акталж, жилийн эцэст 4,990,612.9 мянган төгрөгийн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байна. Тайлант оны элэгдлийн зардалд 308,638.0 мянган төгрөгийг тооцож бүртгэсэн байна.

Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/ 2,646,236.5 мянган төгрөг тайлант онд өөрчлөлт ороогүй болно.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2024 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 3,805,533.4 мянган төгрөг, нийт зарлагыг 3,805,533.4 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна. Цалин, ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэл тодотголоор нэмж баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 13 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 3,541,453.8 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс олгосон байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 3,665,186.8 мянган төгрөг буюу 96.6 хувьтай байна. Энэ нь цалин, НДШ-ийн зардлын зардал 101,326.2 мянган төгрөгөөр, хоол хүнсний зардал, 7.155.3 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Хөтөлбөр арга хэмжээ	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
71802	Ерөнхий боловсрол				

80217	Мэдээлэл технологийн үйлчилгээ	4,502.9	0	4,502.9	0.0
80226	Байр ашиглалтын үйлчилгээ	6,140.4	6,140.4	0	100.0
80233	Хүүхэд хамгаалал	6,508.6	6,508.6	0	100.0
80312	Сургалт семинар	4,471.2	4,465.39	5.81	99.9
81605	Эрүүл мэндийг дэмжих	123,233.9	123,233.75	0.15	100.0
81806	Дотуур байрны үйлчилгээ	387,458.6	387,458.6	0	100.0
81816	Хүүхдэд ээлтэй сургалтын орчин	53,667.2	53,667.2	0.08	100.0
81823	Боловсролын байгууллагын багш, ажилтны мэргэжил дээшлүүлэх	18,421.0	18,421.0	0	100.0
81827	Бичиг үсгийн боловсролын хөтөлбөр	20,740.3	20740.3	0	100.0
81834	Боловсролын стандарт, сургалтын	2,881,255.1	2,768,523.44	112,731.66	96.1
81835	Сургалтын хэвийн үйл ажиллагаа	138,796.0	138,796.0	0	100.0
81848	Сурах бичгийн түрээс	7,000.0	507.4	6,492.6	7.2
81875	Сургуулийн нэмэлт хөтөлбөр хэрэгжүүлэх	12,991.6	12,991.6	0	100.0
НИЙТ		3,665,186.8	3,541,453.5	123,733.2	96.6

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Хүснэгт 3. Нэмэлт төсвийн төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Хөтөлбөр арга хэмжээ	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
71802	Ерөнхий боловсрол				
80109	ТЗШ-ийн байгууллагуудын тогтмол зардал	451,839.3	451,839.1	0.11	100.0
НИЙТ		451839.3	451839.1	0.11	100.0

Орон нутгийн төсвийн санхүүжилтээр 451,839.3 мянган төгрөгийн тогтмол зардал төвлөрүүлж, батлагдсан төсвийн дагуу 451,839.1 мянган төгрөгийг зарцуулж, 0.11 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тайлант хугацаанд төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

3.5.5 Хүснэгт 4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэлийн талаар

/мянган төгрөгөөр/

№	Худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулсан арга	Бараа ажил үйлчилгээний нэр	Төлөвлөлт	Гүйцэтгэл
---	---	-----------------------------	-----------	-----------

1	Харьцуулалтын арга	Үдийн цай	123,233.9	123,233.7
2	Шууд гэрээ байгуулах	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардал	61,502.8	61,502.8
3	Шууд гэрээ байгуулах	Гэрэл цахилгааны зардал	30,328.5	31,614.0
4	Шууд гэрээ байгуулах	Түлш халаалтын зардал	372,843.7	375,006.2
5	Шууд гэрээ байгуулах	Цэвэр бохир усны зардал	36,754.0	33,305.8
6	Шууд гэрээ байгуулах	Урсгал засварын зардал	11,913.1	11,913.0
7	Шууд гэрээ байгуулах	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	161,830.0	159,437.9
8	Шууд гэрээ байгуулах	Хоол	94,888.2	87,732.8
ДҮН			893,294.4	852,132.2

Тайлант оны худалдан авах ажиллагаа нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нийцсэн, Засгийн газрын 2021 оны 124 дүгээр тогтоолоор баталсан босго үнийг баримталсан байна. Худалдан авах ажиллагаатай холбоотой зөрчилтэй зүйл илрээгүй болно.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургуулийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг “Хаан соёмбо аудит” ХХК-ийн гэрээт аудитор Ж.Буянтогтох гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор Б.Дагвасүрэн анхан шатанд хянаж, чанарын хяналтыг Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Ц.Оюунсүвд, аудитын менежер Х.Болдбаатар, дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Бат-Ундраа нар хэрэгжүүлсэн.

Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургууль нь 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдрийн 10 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлогыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “Дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2023 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт 3,860,565.9 мянган төгрөгийн орлогын дүнгээс 1 хувиар буюу 38,605.6 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 30,884.5 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт 4,982,384.2 мянган төгрөгийн орлогын дүнгээс 1 хувиар буюу 49,823.8 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 39,859.0 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг дахин хянаж, шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн шалгуур үзүүлэлтээс тухайн шалгагдагч байгууллагатай хамааралтай 31 заалтыг сонгож, горим сорил хэрэгжүүлсэн бөгөөд алдаа, зөрчил илрээгүй байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Байгууллагын 2024 оны санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн нийцлийн асуудлыг авч үзсэн бөгөөд аудитын санал дүгнэлтэд хамруулан үзээгүй болно.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 5 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль, тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудит хийгдээгүй байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар ур чадварын нэмэгдэл тушаалгүйгээр олгосон 1,264.0 мянган төгрөгийн зөрчилд тогтоосон актыг 100% барагдуулж ажилласан байна.

Хүснэгт 5 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	1,264.0	1	1,264.0	100%
Албан шаардлага					
Зөвлөмж					
Нийт дүн	1	1,264.0	1	1,264.0	100%

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал тодорхойлогдоогүй байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 6,455.2 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрч, 5,935.7 мянган төгрөгийн алдааг аудитын явцад залруулж, 519.5 мянган төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

Залруулсан алдаа: Интернэтийн төлбөр, томилолтын зардлыг аккруэл сууриар хөтлөөгүй, шууд зардалд тайлагнасан, худалдаж авсан бараа материалыг хөрөнгийг зардалд тайлагнасан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.7-д "Тусламж, хандивын орлогыг холбогдох журмын дагуу бүртгэж, гүйцэтгэлийг тайлагнана", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ", 14.4.2-д "бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3 "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах" гэж заасан, Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-тай нийцэхгүй, толилуулга, иж бүрэн байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

5.1 Төлбөрийн акт тогтоогоогүй

5.2 Албан шаардлага өгөгдөөгүй

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

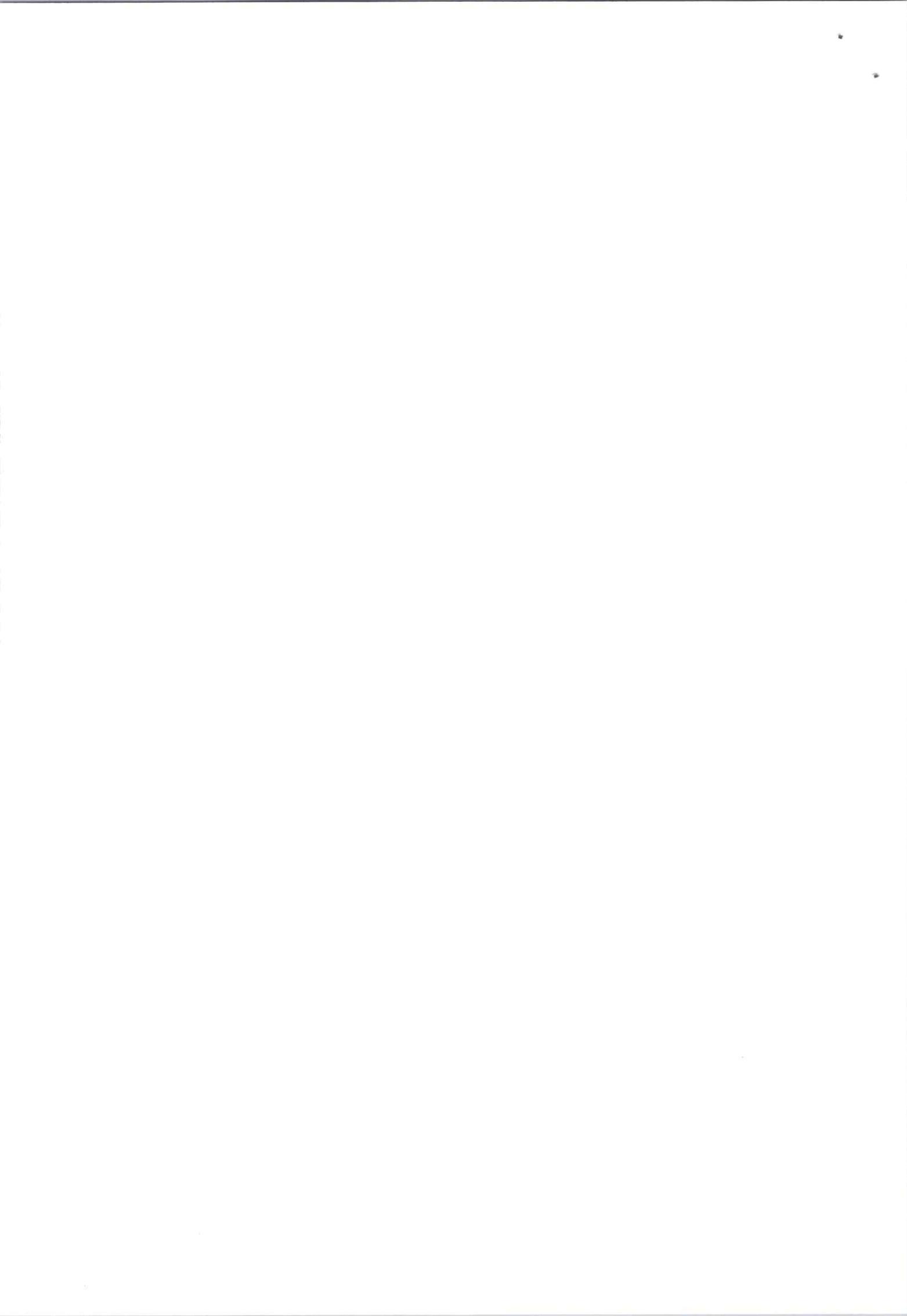
Илрүүлэлт: Дотуур байрны хүүхдийн хоолны зардлыг нормативаас 227.4 мянган төгрөгөөр, үдийн цайны зардлыг 292.1 мянган төгрөгөөр тус тус илүү олгосон байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Засгийн газрын 2022 оны 498 дугаар тоот тогтоолын 2-д "Ерөнхий боловсролын сургуулийн дотуур байранд амьдрах ахлах ангийн нэг суралцагчийн хоногийн хоолны зардлыг 4300 (дөрвөн мянга гурван зуун) төгрөгөөр, бага, дунд ангийн нэг суралцагчийн хоногийн хоолны зардлыг 4000 (дөрвөн мянган) төгрөгөөр тус тус тогтоосугай" гэж заасантай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Дотуур байрны хүүхдийн хоол болон үдийн цайны зардлыг нормативаас хэтрүүлэн зарцуулахгүй байх;

Дээрх зөвлөмжийг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5 дахь хэсэгт заасны дагуу төлөвлөгөө гарган хэрэгжүүлж, биелэлтийг 2025 оны 06 дугаар сарын 15-ны дотор Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Нийт илрүүлсэн 519.5 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс бага байгаа тул "Өөрчлөлтгүй" дүгнэлт өглөө.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруу-лаагүй		Тоо	Дүн		
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн				
Интернетийн төлбөр, томилолтын зардлыг акруэл сууриар хөтлөөгүй, шууд зардалд тайлагнасан.	1	3,210.7			1	3,210.7			1	3,210.7				
Бага үнэтэй хөрөнгийг зардалд бичсэн	1	2,725.0			1	2,725.0			1	2,725.0				
Дүн	2	5,935.7			2	5,935.7			2	5,935.7				

/мянган төгрөгөөр/

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дотуур байрны хүүхдийн хоолны зардлыг нормативаас 227.4 мянган төгрөгөөр, үдийн цайны зардлыг 292.1 мянган төгрөгөөр тус тус илүү олгосон	1	519.5					1	519.5				
Дүн	1	519.5					1	519.5				

/мянган төгрөгөөр/

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

ХЯНАСАН:

АХЛАХ АУДИТОР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ОЮУНСУВД

Х.БОЛДБААТАР

Д.БАТ-УНДРАА

Огноо: 2025-02-24

БОЛОВСРУУЛСАН:

"ХААН СОЁМБО АУДИТ" ХХК-ИЙН

ГЭРЭЭТ АУДИТОР

Ж.БУЯНТОГТОХ

Огноо: 2025-02-24

